

TJ Tand Teknikern

Nummer 4 2017

Perfektion med Lisi Press

initial^{TM}

Initial^{TM} LiSi Press
från GC

Den revolutionerande nya presskeramen som kombinerar styrka, estetik och sparar labttimmar.

GC NORDIC AB
Box 703 96
107 24 Stockholm
Tel. 08 506 361 85
info@nordic.gceurope.com
http://nordic.gceurope.com

Innehåll

20. Ny hemsida. Efter mer än ett års arbete är Tandteknikerförbundets nya hemsida klar. Adressen är precis densamma som förr: www.dentallab.se men i stort sett allt annat är helt nytt.

12. Lotta Grönroos har i sitt examensarbete undersökt hur arbetsmarknaden har sett ut för de tandtekniker som utbildades vid Göteborgs universitet 2007-2016.

8. I Försäkringskassans statistik över första kvartalet 2017 kan man utläsa att de åtgärder som hade en nedgång 2016 har återhämtat sig.

10. Fadi El-Homsi har bytt KI mot Oslo högskola. En av hans uppgifter är att hjälpa till att samla all dentalutbildning på ett och samma ställe.

11. Jennifer Chamoun gick tandteknikerprogrammet på KI, nu pluggar hon till tandläkare.

29. Sabina Andersson, en av många nyutexaminerade tandtekniker i Göteborg, var den som fick Ivoclar Vivadents studentpris.

Tandteknikern

Nummer 4 2017

Chefredaktör

Björn Hasselblad 070-369 26 99
tandteknikern@dentallab.se

Ansvarig utgivare

Olle Sahlin 070-88 39 100
olle.sahlin@dentallab.se

Redaktionskommitté

Annika Uldén, Johan Sjöholm
Torbjörn Åkesson, Camilla
Johansson.

Företagsannonser

Adviser: www.adviser.se
Richard Ahlman
richard@adviser.se
0708-55 28 21, 08-408 055 03

Övriga annonser

tandteknikern@dentallab.se

Kansliet

Verksamhetskoordinator:
Cicci Karlsson 08-470 55 20
Mobil: 070-613 17 20
cecilia.karlsson@dentallab.se

Styrelsen SvTF

Ordförande:
Olle Sahlin 070-88 39 100

Vice ordförande:
Patrik Jonson 090-12 59 40

Ledamöter:
Fredrik Arvidsson 0322-66 87 50
Paul Mark 040-664 25 20
Fadi El-Homsi 08-502 191 62
Lisa Papia 040-665 85 87
Mikael Larsson 0521-662 28
Torbjörn Åkesson 08-500 116 11
Jan Stöckel 0501-713 45

Suppleanter:

Mikael Hellman 040-642 12 00
Anette Tunhall 031-76 91 080
Jonas Togell 031-412 700

Valnämnd:

Paul Mark, Torbjörn Åkesson,
Patrik Eriksson, Fredrik Arvidsson.

Omslagsfoto:

Fotolia.

Östra kretsen

Kontaktperson:
Torbjörn Åkesson 08-500 116 11

Södra kretsen

Kontaktperson:
Paul Mark 040-664 25 20

Norra kretsen/ Nätverk Umeå

Kontaktperson:
Patrik Eriksson 090-14 11 50

Västra kretsen

Kontaktperson:
Fredrik Arvidsson 0322-66 87 50

Servicebolag SVTF AB

Postadress:

Box 833,
101 36 Stockholm
Besöksadress:
Klara Norra Kyrkogata 31
111 22 Stockholm

ISSN 0039-9361

Tryckeri

Trydells Tryckeri
Box 68
312 21 Laholm

Här finns vi på Internet:

Hemsidan:
www.dentallab.se
Facebook:
www.facebook.com
/SverigesTandteknikerforbund
/Tandteknikern

Tidningen Tandteknikern

är åsikts- och innehållsmässigt
fristående från alla organisa-
tioner, företag och politiska
partier.

Inte heller överensstämmer
alltid innehållet i artiklarna
med Sveriges Tandteknikerför-
bunds åsikter och stadgar.

Citera gärna tidningen, men
glöm inte att ange källa.

Rämnar infrastrukturen?

Vad händer egentligen med samhällets infra-
struktur? Det handlar inte bara om goda
kommunikationer med tåg, flyg och bil, utan
även om postgången och fördelningen mellan
stad och land. Och hur påverkas vi av de nya
politiska och juridiska besluten och av änd-
rade skattesystem?

Många har på senare tid informerat oss om
att det finns en hel del brister vad gäller Post-
nords leveranser.

Paket är försenade, kommer bort eller ham-
nar trots rätt adressering åter hos avsändaren.

Det är tråkigt när patienterna drabbas och
inte får sina ersättningar vid utsatt tid.

Förbundet samlar nu in era synpunkter för
att se om något kan göras. Mejla dina åsikter
så sammanställer vi era erfarenheter och vän-
der oss till Postnord med en klagan.

Mejla till: cecilia.karlsson@dentallab.se

Olle Sahlin

Annonsörer i detta nummer

Annonsör	Sidan	29
Bergvik Dental		29
Degudent		40
Dentalringen		35
Denthouse		37
Forstec		32
GC Nordic		2
Heraeus Kulzer		5
Ivoclar		14
KenWall		33
Nobel Biocare		26
Straumann		39
Svenska Tandläkaresällskapet		24
TS Dental		23
Zirkonzahn	7 och 35	

kulzer.com/pala

PALA®

Pala® Mondial®

Proven function that caters for all demands.

Flexibility in all areas of removable Prosthetics.

Pala Mondial provides increased flexibility with its large selection of mould designs. It also guarantees you a consistency in colour, mould and function.

- » Precisely defined centric, means they are simple to set-up.
- » Supremely accurate function without time consuming spot grinding.
- » High abrasion resistance and durability.
- » Life-like and vivid surface finish.
- » Widened tooth base with increased volume, aid papillae contouring, eliminating both dark recesses and vertical edges.

Have a look on our website www.kulzer.com for more information about Pala Mondial!

KULZER
MITSUI CHEMICALS GROUP

Giving a hand to oral health.

Att försöka förstå och försöka förmedla

Egentligen kan jag nästan ingenting om tandteknik och borde inte ha något att skriva om i en ledare i tandteknikernas eget husorgan Tandteknikern. Men kanske kan jag lite om annat, numera även hur man gör hemsidor.

För kanske har jag ändå lärt mig lite om världen efter 27 år som journalist. Det vi journalister är bäst på är ändå inte att vara bäst på allt utan att kunna lite om allting, som om tandteknik och hemsidor.

I vissa länder anses vi dock vara så livsfarliga att vi till och med fångas och mördas och kallas för "folkets fiender", faktiskt till och med av vissa rörelser i Sverige.

74 journalister mördades förra året när de försökte göra sitt jobb, enligt organisationen Reportar utan gränser. Det är i och för sig färre än 2015 (101), men det finns många oroande tendenser.

Utvecklingen i vissa länder i Europa och i Europas omedelbara närhet har till exempel varit skrämmande de senaste åren. Journalisten Kim Walls tragiska öde i Danmark har dessutom aktualiserat farorna med att arbeta som journalist.

Det värsta är dock det hot och det som groor på sociala medier och som får genomslag även i det övriga samhället. Många hävdar på fullaste allvar att alla journalister hyser vissa specifika egenskaper eller politiska åsikter. Men vi är många och vi är stöpta i alla former och kommer i alla politiska färger, precis som tandtekniker och alla andra yrkesgrupper.

Vissa tror faktiskt att alla svenska journalister har kontakt med varandra och att vi träffas på möten och lägger upp strategier för hur vi ska lura våra läsare. Lite som häxor på Blåkulla.

Jag skulle kunna rabbla upp alla märkliga saker som sägs om journalister på sociala medier och alla hot vi utsätts för men jag ska bespara er eländet.

I förra veckan kom ytterligare en utredning som motsade alla fördomar om att journalister på något sätt skulle "mörka"

eller "förvränga" sanningar. Precis som alla tidigare utredningar. Men myter och fördomar är inte lätta att slå hål på.

Dock kan nog de flesta svenskar skilja på fördomar, elakt skvaller och riktig journalistik och att demokrati utan fristående journalistik inte skulle vara mycket till demokrati. Det är inte för inte vi kallas för "den tredje statsmakten".

Som chefredaktör för Tandteknikern har jag ingen ambition att störta några regeringar eller ändra Europas politiska karta på något sätt. Jag tänker inte ens försöka och jag tror inte att risken att stryka med är så där vansinnigt stor, även om jag har fått mina fiskar varma ibland jag också.

Jag tror att för att bli en bra journalist krävs nog egentligen bara en enda egenskap, nyfikenhet. Det handlar om en vilja att försöka förstå komplexa och komplicerade sammanhang och att kunna förmedla dem på ett någorlunda begripligt sätt.

Kanske på samma sätt som en tandtekniker skapar en lösning på ett väldigt komplicerat tandtekniskt problem.

Kanske är det utmaningen som är den stora behållningen, både för mig och för alla tandtekniker.

Det kan handla om att sex gånger om året försöka hantera ett ämne jag knappt vet ett dyft om och att utifrån det skapa en tidning på 40 sidor.

Och att hoppas att det man försöker förmedla på något sätt faller i god jord hos mottagaren.

Vart vill jag nu komma med allt det här. Jo, för drygt ett år sedan bestämde vi oss på förbundet att skapa en helt ny hemsida.

Den gamla var helt enkelt för mossig, för svårbegriplig och svårnavigerad. Den digitala plattformen den vilade på gick knappt att uppdatera och informationen som fanns på sidan var svår att hitta.

Vi var helt enkelt tvungna att skapa en helt ny sida. Men för att kunna förmedla information till våra medlemmar på ett

nytt och bra sätt var vi tvungna att förstå något själva först. Förstå vad våra medlemmar ville ha, vad som var viktigt och framför allt kanske, förstå hur man bygger en hemsida efter journalistiska principer.

Vara lite nyfikna helt enkelt.

Jag och Cecilia Karlsson gick i alla fall i gång med uppdraget att skapa förbundets nya hemsida, efter några snabbkurser i Word Press.

Med hjälp av en fantastisk lärare och uppbackning (tack Melker) har vi nu lyckats skapa någonting som vi är rätt nöjda med.

Tanken är att du på den nya hemsidan ska kunna hitta all information du behöver i ditt dagliga värv som tandtekniker.

Är det något som saknas hoppas vi att du snabbt som ögat hör av dig till oss och berättar vad du vill ha.

Om den nya hemsidan inte faller alla i smaken hoppas jag ändå att jag slipper några akuta mordhot. :-)

*Björn Hasselblad
chefredaktör Tandteknikern*

Som journalist måste man tänka utanför lådan.

Zirkonzahn®

FORMA DINA MÄSTERVERK MED VÅRA METALLER

Sedan civilisationens början har metaller hittat många tekniska användningsområden. En modern värld utan metaller skulle inte fungera. Numera används både mjuka och hårda metaller inom tandläkarvetenskapen. Titan- och CoCr-legeringar har många användningsområden och kan således användas för att tillverka en mängd dentala restaurationer. Detta är en fördel – ju mindre mängd legeringssystem som finns i patientens mun desto bättre absorberas de av kroppen.

Vårt utbud av material och tekniker innebär att du kan tillverka dentalarbeten från initial situation till slutlig restauration. Vi utvecklar ständigt nya lösningar för att hjälpa våra kunder att bli bättre och sträva efter perfektion. Vi lämnar aldrig över kontrollen av våra produkter till andra: vi utvecklar och tillverkar nästan allting själva.

Sintermetall – Vår Sintermetall (kobolt-kromlegering), 100% deformation-resistent, utan distorsioner av eller belastningar på metallstrukturen vid sintring.

Chrom-Cobalt – Vår kobolt-krom, både hård och elastisk, är särskilt lämplig för delikata men resistent strukturer.

Titan – Vår hälsövänliga och korrosionsresistent titan av grad 5 är lämplig för implantatrestaurationer som ska täckas med keramer.

Raw-Abutment® – Vårt distansrämme med industriellt förgjuten implantatanslutning, tillverkad av titan av grad 5, ett mycket kompatibelt material testat enligt ASTM-standard.